

A Béth Jákobról írott cikkünk visszhangja

Amint legutóbbi számunkban írtuk, mi csak objektíven szeretünk foglalkozni a zsidó élet eseményeivel és bennünket semmiféle elfogultság nem vezet e téren. Ha mi, azt írtuk a Béth Jákobról, hogy felesleges ilyen beállítottságba Erdélybe hozni, ugye azért mindenkor vállaljuk a felelősséget.

Ne feledjük el, hogy a Béth Jákob mozgalom azok kezében, akik megindították, egy agitációs instrumentum és nekik elsősorban nem az eltévelyedett leánylelkek megmentése a fontos, hanem az, hogy az Aguda ezzel újabb erőre kaphat, amire nagy szüksége van. Azoknak kell ez a kezébe, akik érvényesülési eszköznek tekintenek minden megmozdulást, amely az ugynevezett cionista-mizrachista felfogás ellen van. S hogy tervszerű machinációkat előjűk, ezáltal így kezdik meg a lélekvasárlást. Mi ismételtük azt, amit már megírtunk: a Béth Jákob nem élékérdés a nagyváradi zsidóság számára, hanem egyeseknek lehet agitációs eszköze, másoknak meg egzisztenciális érdek. Mindenesre sakkhuzás a váradi orth. hitközség hivatalos vezetőségé és intézménye ellen. — Olyan szenevete van, mintha azok, akik ezt támogatják szimplán a hitközségi zsoldoslat felé való érvényesülés egyik etapjának tekintik a Béth Jákobot. A leánylelkek megmentése: a látszat cél, mely csak pajzsunk jó. A főcél egészen más. Egészen más!

Kettős esodálkozással kell tehát regisztráljuk azt a tény, hogy ehhez a nem fontos és sok tekintetben politikai tendenciákat szolgáló mozgalomhoz Fuchs Benjámin főrabbi ur is odaadja magát.

Ó Nagyvárad hithű össz-zsidóságának főrabbiája. Eppen ezért hibás az az elmondolás, a mely őt a napi politika és az agudizmus zászlaja alá hívja. Hibás politika, hogy ő az Agudasz Jisroel jubileumán ünnepi beszédet tartson abban a kis templomban, amely annyit igyekszik ártani a hitközség békéjének és a hitközség intézményeitől hozzájárulásokat von el.

Mindenesre a dolog érdekelt bennünket, mert az egyik nagyváradi napilapban igen tendenciózusan írta meg a lap fizetetlen riportere a főrabbi beszédét. Nem híhattuk egy percig sem, hogy azok a nyilatkozatok amelyeknek neki imputálnak, valóban is történtek volna. Felkerestük ez ügyben Fuchs Benjámin főrabbi urat, aki a következőket mondotta: „Egyáltalán nem foglalkoztam a Népünkkel és nem kritizáltam a Béth Jákobról írott cikket, csak azt mondtam, hogy a vallásos

nevelésnek eme instrumentuma a kelet-európai zsidóság körében missziót teljesített (ezt mi is beismertük cikkünkben, tehát már eleve igazoltuk ezt. A szerk.) és ha már hibáztatják, akkor ne feledkezzenek meg azokról az anomáliákról, amelyek a cionista iffuság körében kaptak lábra. (Ez ügyben alapos vizsgálat alá veszi a cionista organizáció a vád alapját, — hogy igazságot derítsen. A szerk.)

S amint nem felelt meg, amit erre vonatkozólag írt a nagyváradi napilap, olyannyira tendenciózus beállítás az, mintha azt mondtam volna, hogy „az Agudasz Jisroel ma már a vallásos zsidóság egyedüli faktora és szószólója”. Ezt annál kevésbé mondhattam, mert ellenkezőleg azt hangsúlyoztam hogy az Agudának is vannak a zsidóság körében ellenzői, amint hogy minden mozgalomnak.”

A Fuchs főrabbi ur kinyagyarázó sorait annál is inkább szívesen közzöljük, mert nem szeretnénk esodálni pártatlanságában és ha nem is vesszük jónéven tőle, hogy az Aguda jubileumára elment, reméljük, hogy más világszervezetek esetleges jubileumától sem fogja megtagadni jelenlétének sürkét és tekintélyét.

Nehogy azt higgye bárki, hogy mi elfogultak vagyunk, dacára leszögeztett álláspontunknak, leközöljük azt a hozzájárulást is, amely a Béth Jákob érdekében hozzánk beérkezett egyik olvasónktól, Clujról. Mi nem írtuk azt, hogy a Béth Jákob káros, csak kettőt tartson szem előtt: Ne váljék politikai stréberkedések instrumentumává és ne ártson az intézményeknek, amelyekért annyit áldozott és áldoz a váradi és általában az erdélyi zsidóság.

Ime a levél: A Népünk legutóbbi számában „Beth Jákob mozgalom Romániában” címmel egy cikk jelent meg, amely világosan állást foglal a Beth Jákob intézmény megszervezése ellen Nagyváradon s Erdélyben s azt fölöslegesnek s szükségtelenné minősítette.

A „Beth Jákob” a legáltalánosabb és legudvösebb intézmény, amit egy orth. organizáció valaha életre hívott, az Agudasz Jisroel szervezete ezen iskolák felállításával és megszervezésével aranybetűkkel írta beje nevét a hamisítatlan zsidó szellem propagálásának történetébe.

A Béth Jákob irányelve és működése nem kizárólagosan abban domborodik ki, hogy a zsidó lánygyermekeket zsidó történelemre, prófétákra és különböző címek megtartására tanítja, amint azt a cikkíró ur meglehetősen író-

niával megjegyezte, ezen tantárgyak oktatása, csak technikai kifejezője az iskola irányelvének, egészen más valaminek kulminálódik a Béth Jákob programja. És pedig visszatérést a hamisítatlan tradicionális zsidó szellemhez, a mi éppen a kor idegen áramlatainak hatása és befolyása révén lett elűzve az orth. tüzhelytől hirdeti a Beth Jákob modern eszközökkel. Hithű népi ragaszkodást, a tradicionális zsidó kultúra iránti szeretetet oltja bele a zsenge leány lelkebe, de nem száraz tantárgy formáiban, hanem igaz zsidó lélekkel, vallásos meggyőződéssel, modern, képzett s nagyvonalú pedagógusok útján.

Téves a cikkírónak azon állítása, hogy a Beth Jákob iskoláknak nincs helye Nagyváradon, ahol a világi kultúra az orth. zsidó vallással együtt, meri nyugaton, ahol a világi kultúra meg klasszikus formájában harmonizál a tudatos vallásossággal mint Nagyváradon a Beth Jákob iskolák működése valószínűleg reneszánszot jelent a hithű zsidó szellemhez, a zsidó lélekhez, amely iskola irányelve, egy életre acélozza meg a zsidó leánygeneráció könnyen befolyásolható és hajlékony lelkét. Az egész világ zsidósága, a berlini épp úgy, mint a varsói, látva azon felbecsülhetetlen eredményeket, amit a Beth Jákob 12 év óta produkált, örömmel és lelkesedéssel üdvözölte a Beth Jákob intézményeket szeretettel karolta fel azokat s nagy áldozatokkal tette és teszi lehetővé annak működését, mert benne látja egyetlen zálogát leánygyermekének a hamisítatlan zsidó szellemhez való visszatérését, csak éppen a nagyváradi orth. hitközség zsidóság egyik csoportja tartja azt fölöslegesnek s szükségtelenné. Miért? Azért, mert nem jön új tetszetős jelszavakkal, hanem visszatérést hirdeti a régi zsidó szellemhez, ha már mindjárt modern eszközök útján is! Vagy talán mivel a Beth Jákob a diaszporabeli zsidóságnak jelent üdvöt, semmiképpem látványos Palesztinához, akkor már nem méltó támogatásra! Tévedés! Mert a Beth Jákob szoros nekusban van erce Jisraellal. Csak a Gálutban, éppen a Beth Jákob iskolák szellemében nevelt generációk fognak odakünn Erce Jisraellban, az orth. zsidóságnak dicsőségét hozni. Azok lelkükben a hamisítatlan zsidó szellem erejével, amit a Beth Jákob bejűk nevelt, megfogják állani helyüket a Szentföldön produkáló alkotó munka területén is.

Elismerés kell illesse mindazokat, akik hithű zsidó lelkesedéstől inspirálva, járják házról-házra a hitorsosokat, hogy megnyerjék őket ezen intézmény felállításához.

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Rosenzweig U. Cluj

Hegedüs Nándor politikájának tragikumuma

Sokszor írtunk már Hegedüs Nándorról, mint a Magyar Párt delegált zsidó képviselőjéről. Mi, akik ugyátszik jobban ismerjük a politikai élet adottságait és jövő dübörgését is, talán finomabban hallgatózunk meg, — mint ő, már régen látjuk azt a harcot, amely a divergáló érdekek és faji gyűlölet Scillája és Charibide között Hegedüs Nándort fenyegeti. A Magyar Párt nagyváradi tagozatának legutóbbi végrehajtóbizottsági ülésén a párt egyik legexponáltabb tagja és országos alelnöke, Peredy György az Erdélyi Lapok felelős szerkesztője, aki tizenkét évig állott Hegedüs mellett, — élesen szembefordult veje. Nem akarjuk részletezni mindazt a kulisszámögötti harcot, amelynek eredménye lett ez a koncentrikus támadás, mely a most szembetalálta magát Hegedüs Nándor. Peredy György azt állította, hogy Hegedüsnek nincs többé szükség, mert hiszen a zsidó szavazókat elviszi a Zsidó Párt, amint hogy Biharban is csaknem három ezer szavazatot nyert legutóbb. Míg kell Hegedüs, a lista élére? — kérdi Peredy. Hegedüs, a zsidó? Ebből következik, hogy hibba mondotta Hegedüs tiz évig, hogy ő magyarságot küzd most azt mondja Peredy hogy csak azért kellett eddig, mert a zsidókat liferelt. Most, hogy a zsidók a Zsidó Párthoz mennek, minek többé Hegedüs? — így állítja élére a dolgot Peredy. Csak árthat a pártnak, mondotta és nyomatékosan kérte a végrehajtóbizottságot, hogy más kerüljön a magyarpárti lista élére.

Nekünk ez nem újság, mi már ezt évek óta érezzük, hogy ez be fog következni. Már keresztény-socialista párt alakulásáról is beszédnek a nagyváradi Magyar Párt berkeiben. S mindez csak Hegedüs ellen és Hegedüsért. Mi nem vitatjuk, hogy Hegedüs nem tehetséges, mi nem vitatjuk, hogy nem használta a Magyar Pártnak, sőt talán éppen az a baj, hogy túlságosan kiégett közéleti. Talán túl sokat szerepelt a parlamentben, a lapok is folyton csak az ő nevét hozságnázták és hirdették, „csak Hegedüs van a világon, vagy legalább is Romániában.” Most már utjában van az aulának is. Utban van a keresztény és keresztény magyarságnak, ma már skarta kellene tenni. Lehet, hogy ez neki csodálatot okoz, mi azonban teljes bizonyossággal

gal tudtuk és láttuk ezt előre. Vajon milyen preszijs volt az, amelyet eddig sikerült kivívnia, ha most úgy érzik, hogy nincs többé szükség rá és akarják kergetni.

Sajnáljuk Hegedüs zsidó tragikumát. Csak az benne a felderítő hogy bennünk nem ért váratlanul. Mert ez a sorsa minden politikusnak, aki nem természetes talajban ereszt le népszerűségének és politikai jövőjének gyökereit. Hegedüs érdekében meg néhány korrekt régi-vágásu magyar ur sikraszáll ugyan (dr Cziffra és dr Markovits volt magyaridőbeli főispánok) jajaznak érte a magyarpárti zsidók is, akik órák, mint „legnagyobb politikai vívmányukra” tekintettek fel és most ez a „vívmány” is elesik. Hátha még az Erdélyi Lapok és mind-mindazok, akiknek Hegedüs „üzletpolitikája” nem tetszik, kimennek majd a falvakba?!

Ha Peredy ur és társai a legkézenfekvőbb s leghílyesabb (talán a mai aljas idők legjobb és legsötétebb) agitációs fegyverével kimennek a „Jó vidék”-re és ott elkezdenek „zsidózni” Hegedüs ellen, hogy az a zsidó így meg amugy... a minthogy ismerjük már ezt a frazeológiát tulajdonul.

Mit tegyen hát Hegedüs, akinek politikai karrierje forog kockán főként zsidósága miatt? Mit tegyen?

Szerintünk nem követne el árulást, ha szépen visszavonulna és azután kimondaná azt, a mit Peredy már a maga személyére meg is tett. (Tehát a zsidó lapról elmenj oda, ahol az ő humorusa van). Peredy magyar-keresztény lett, mert az volt eredetileg is. Még akkor is, amikor éltizenedék zsidó-keresztény.

Hegedüs legyen zsidó-zsidó! Nem magyar, zsidó, mert hiszen azt ma már kétségbevonják

Szabóságomat áthelyeztem

Bémer-tér 3 szám alá (Roth M. utóda cég mellé)

Olcson készítek legújabb divatu ruhákat valódi angol szövetelekből is !!

H A C K M A Y E R férfiszabó

szól a mellette álló második gábehöz: — Jöjjön be az az idegen!

Egy „ur” lépett be a tanházba, egészen szokatlan jelenség abban a korban és ebben a környezetben. Magas, karcsú és választékosan öltözött férfi, borotvált szakállal és nyíróit pajszszal. Jobbján egy hatévesnek látszó gyermeket hozott magával. A hívek csodálkozva és idegenkedve nézték ezt a furcsa „chaszidot” és fel voltak háborodva, hogy ez az ember olyan nyugodtan közeledik a Szent felé. A rabbi azonban levette a pápaszemét, élesen belenezett az idegen arcába, aztán felemelkedett a székéről s odaszólt a férfinak: — Üljön le reb József!

A Szent intésére helyet szorítottak a jövevénynek az előkelő hívek között. Az idegen leült és a rabbi egy pohár borral kínálta meg.

A hívek álmélkodva nézték ezt a nagy tisztességet, miben a rabbi résziesítette az idegent. De még jobban csodálkoztak, mikor a Szent azt mondta: — Most várjanak egy kicsit az áldással, jöjjön reb József és a kis fia.

Megis áldotta előbb a férfit aztán a gyermeket. Az áldás után meg azt mondta az idegennek: — Irigylem magát reb József a jó cselekedetért, amit végezte vitt. Biztos vagyok benne, hogy a tulvilá: jutalom el nem marad.

Azán homlokon csókolta a fiúcskát és fejét szeretettel cirógatta így szólt: — Ne feleljél el Dovedl, ki vagy és légy

becsületes. A hívek táguló szemekkel nézték az egész jelenetet. De még hátra volt a Java. A Szent elővett a zsebéből egy kis darab pergament néhány szót rárt, tolkba tette és a gyerek nyakába akasztotta kameának. Aztán azt mondta a férfinak: — Ha majd a gyerek a chupa (nási menyegyet) alá készül menni, nyissa ki a tokot és olvassa el a kameát. Addig a tok zárva marad.

Erre reb József távozott a gyerekekkel együtt. A Szent mélyen elmerülve, távolba néző szemekkel néz maga elé. A chaszidok döbbenetesen csendben néznek a Szentre, de nem merik megkérdezní mi legyen a rejtélyes idegen és a csodálatos kamea titka.

II.

Husz esztendő mult el azóta. Mindenki meg feledkezett az Erev Jóm-kippur nevezetes eseményéről. A kis Dovedlből nagy Dávid lett, derék, huszonhat éves ifju és talán ő volt az egyetlen, aki gondolt még a nagy napra és boldogan őrizte a szive felett a káliai Szent kameáját. Erős hitel hitte, hogy ez a kamea szerencsét hozott neki az élet küzdelmes útján. Vagyontalanul kezdte meg a pályáját és ma jó módú ember. Űzlete, háza van Nyiregyháza és ifju ember létre általában megbecsülésnek örvend a városban.

Na, hisz nem is hagyják békében a házasságkövetőket. Egyik adja a másiknak a kilincset. Most is ott van nála reb Chaim, a megv

szak, akiknek politikájával ez a furcsa keverék-fajiság eddig kvadrált. Jöjjön csak közeánk. — mert mi megbecsültük eltévelyedését. Mi sohasem fogjuk mondani, hogy nem zsidó. Nálunk soha ilyen családás nem érhei.

Sajnáljuk Hegedüs Nándort, mert ezt igazán nem érdemelte meg. De logikus következménye annak a politikának, amelynek csödjé matematikai pontossággal ki volt számítható. Megérjük még, hogy a Zsidó Párt mostani győzelme még jobban kiábrándítja a magyarságot és meggyőzi az eddig távolálló zsidókat és Hegedüst is, hogy nem az eddgi ut a helyes, amelyen haladni szabad...

Olcson és jól vásárolhat

harisnyát, kesztyűt, férfiinget, nyakkendőt, bábé-cikkeket és rövidárkat

Szenszki Miklós-nál Saspassage (ORADEA)

Z Ü S T menorák Harang gyertyatartók, védjegy serlegek, evőeszközök, templomi kezgyszerek, bármily művészi kivitelben legolcsóbb árban. Gyártás és eladása:

„TAKAMUL” e z ü s t á r u gyárban

CLUJ, Str. Gen. Neculcea (Kornis-u. 6

leghiresebb sadchanja. Noteszát a kezében tartva, nevetek és számkot olvas fel neki, persze leányneveket és hozományi összegek számát. — Beszél, beszél majluttóan és fáradhatatlanul. Feltárja családok eredetét és körülményeit, — csak hogy az ifju érdekfűződést felkelte. Mikor azonban kisméri az emberét és látta, hogy a nagy hozomány nem túlságosan izgatja, előállt egy „érdekes” esettel. Neki mindenből volt rak-táron bő választékban.

Lakik Náráson egy özvegy asszony, Chanának hívják; annak lánya, Giza, a város legszebb hajadóna. Ma sem szegény, de valamikor szebb napokat látott. Ennek történetje van. A férje, Giza apja, nagy bérjő volt Kereszturon, hatalmas gróf birtokot bérlet és boldog jólétben élt ott a családjával. Rossz idők, gyenge termések jöttek azonban és az ember nem tudott bért fizetni. A gróf kegyetlen és befolyásos ember volt, ingerelték is a zsidó bérlő ellen, hát az adások börtönébe vetette őt apró fiával együtt. A szegény embert elvittek Szolnokra, az asszony pedig szegényében elment Kereszturról s szegényen egy szál ruhában és csak egy esztendő kis leánykáját vitte magával. Később megtudta, hogy férje és gyermeke meghalt a szolnok börtönben. Megsíratta őket, de nem vesztette el lelki egyensúlyát. Azóta egyedül a lány-nok börtönben. Megsíratta őket, de nem vesztette el lelki egyensúlyát. Azóta egyedül a lány-nok börtönben. Megsíratta őket, de nem vesztette el lelki egyensúlyát. Azóta egyedül a lány-nok börtönben.

Hát ez a szinesen kicifrázott hystória-ha

„Egyéni vagy intézményes vallásosság“ Hozzászólás ankétunkhoz

Írta: KOFFLER MÓZES (Sziget)

Az általam nagybecsült dr Klein Miksa ur a folyó hó 7-én megjelent Népünk-ben közölt „Egyéni, vagy intézményes vallásosság“ c. érdekes cikkéhez a következőkben akarok hozzájárulni.

Először is nem osztom dr Klein ur nézetét hogy az orthodoxia alapja nem az egyéni, hanem az intézményes vallásosság. Hiszen a budapesti 1867-iki egyetemes kongresszuson megtörtént szakadás egyik legfőbb oka az volt, hogy a delegátusok többségét alkotó neologok ismert szombat megszűrégi és a Sulchan Aruch nyílt ellenségei és gyűlölöi voltak. **מדרם שיש** azt az akkori kongresszuson, Simon József, a neolog iroda madajan titkára, a többség helyeslése közben, kijelentette: „En nem hiszek se Mózesben, se a rabbiiban, én csak az Istenben hiszek...“ Ezek a dolgok érlelték meg az orthodoxok különválását.

Nyilvánvaló, tehát az volt a céljuk, hogy a vallásos intézményeken kívül, az orthodoxiát igazi vallásos egyének kell alkossák. Különböző is, a vallásos intézmény csak egyik legfőbb eszköz az egyéni vallásosságra. De az utóbbi, mint a legfőbb cél sohasem szűnt meg lebegni az orthodoxia méltó vezérei szemében.

Dr Klein ur hivatkozik továbbá Geiger mondatára, hogy a zsidó nép a szellem szabadságát emelte törvényévé. Igazán furcsának tartom az orthodoxia kérdésében a reform mozgalom szellemi vezérére hivatkozni. Ezenkívül Geiger megállapítása nem fedti a valóságot. Ugyanis a hivatottabb nagy Maimoni, már megállapította a zsidó vallás tizenhárom alaptételét (amelyet „ani-mammin“ és „jigdóli“ formában mindennapi imánkat is képezi), amelyet minden zsidónak hinnie kell, különben egyáltalában nem számít vallásosnak. Szóval ezek a dogmák korlátozzák a szellemi szabadságát a zsidó vallásban.

De dr Klein ur megállapításait a „hojt betűk“ről sem tehetem magamévá, mert a rabbinikus zsidóság nemcsak a szellemüket, de az egész lényüket is megőrizte teljességében. — Sőt körülvette még védőbástyákkal, gzerottokkal, hogy mind megtarthatók legyenek. A Talmud mondja, hogy még a legnagyobb prófétá sem másíthatja meg a Tóra legkisebb parancso

latát sem. Ugyazintén megtartják érvényüket a Talmud, a Sulchan Aruch törvényei is. S így teljességébe megy a régi közmondás: „A gyöngy, mindég és mindenütt gyöngy marad!“ Igaz, hogy a zsidó vallás új hajításokkal gazdagodik, de a régiek érdekében...
— Nem megokolt tehát, csak a szellemi erőről beszélni, amikor a hojt betűkről van szó. De különben is „élők“ azok, mert ők tartották meg mostanáig a zsidó népet elsőnek és virágzóan.

Beláthatjuk tehát, hogy az orthodoxia alapja nemcsak a vallásos intézményekben, hanem az egyéni vallásosságban is gyökerezik. Ezért is meg kell kívánnunk egy orthodox hitközségtől, hogy legalább egy jelentős kisebbséget képezzenek benne az igazán vallásos egyének, — mert különben az orthodoxiájuk csak egy paradox.

Lehet, hogy ez volt a nézete a károlyi papnak is és talán az általam tisztelt radnai papnak is, bár a Központi Iroda clujii közgyűlésén nem fejezhette ki magát kellőképpen.

CRIVENICAN az Engel orth. פנסיו
Központban 20 lépésre a tengerparttól lenn a strandon.
Teljes pensió lakással 70 dinártól.
Visszautazásnál félútra vasutjegy a jugszláv vasuton. **מגן וס' א' házban.**

Hasznos tudni,
hogy **Schmidthauer**
természetes **Ujmandi**
kesevízében a természetnek hatalmas gyógyító ereje érvényesül,
Utatis minden palackhoz mellékelve Kapható mindenütt!

tott. Dávid elutazott Nánásra és látta, hogy ez egyszer a valóság tulatti a közvetítő képzeletén és böbeszédűségén. Megkérte a leány kezét.

Az ifju ember nagyon boldog volt. Olyan árván, egyedül és rokonalanul élte a fiatalágát és most egy szépséges, szemérmes menyasszony és a boldog családi élet képe int felé. Isten bocsássa meg a bűnét, hogy az utóbbi heiteken ő maga is megelégedett a kameárról.

Végre elérkezett a menyegző napja. Sok vendég gyűlt össze az özvegyasszony házában, a menyasszonynak számos rokona, a vőlegényt azonban csak egyetlen egy ember kísérté el Nánásra. Egy deresedő haju, de még mindig egyenes tartású öreg ur. Kik néhány esztendővel ezelőtt ott voltak a káljai Szent bójtelőtli lakomán azok, ha tudnak emlékezni, még megismernek talán. Ő volt az a bizonyos idegen, akinek semmiféle zsidó formája, se pajesze, se szakálla nem volt és most sincs. Mindegy, — azért első vendég ő itt ebben a házban, ő a vőlegény nevelőapja. A vőlegény kipirult arccal az asztalfőn. A szobák zsongnak a sok vendégtől.

— Egyszer csak huzni kezdik halkan a zsidó muzsikuskok a hagyományos szomorú zsidó nászinduló. A marselik ennek dallamára elmondja az ő kedélyes, verses bucsuzatóját. Eközben meggyujtanak sok szines gyertyát és kezdik a vőlegényt öltöztetni a chupához. Feladják neki a hosszunapi fehér köntöst, a kittelt, hogy az új élet küszöbén is gondoljon a halálra. Hamut hincenek a fejére, hogy amikor új házat készül

építeni Izraelben, ne feledkezze meg arról, — hogy a Szentély romokban hever.

Az emlékezők eme ünnepélyes pillanatában egész élete sora vonul végig a lelki szemei előtt és ekkor észbe jut a káljai Szent kameája. Jó Isten, hogy is felejtkezhetett meg erről a nagy boldogság közepette. Hisz a Szent rendelkezése szerint neki a kameát a chupa előtt el kell olvasni! Izgalmas sejtellemmel kezd ki-gombolni a mellényét és az ingét és kivieszi a tokot. Kinyitja, elolvassa és ájultan esik össze.

Az emberek összefutottak, körülvették. Az első, aki megfogja a kezét, a nevelőapja. Rög-tön észreveszi kezében a tokot. Előveszi a kameát és olvassa. Csak néhány héber szó volt rá írva: „Tilos a nővért feleségül venni.“

A megdöbbenés moraja és borzadása futott végig a vendégeken. Mit jelenthet a káljai Szent rejtélyes kameája!

A közelállók dörszölik, élesztgetik a vőlegényt. „A nevelőapja azonban nehezen visszanyerte nyugalmát és behivatja a menyasszonyt és az anyját.“

— Mondja csak kérem, — szól a megrémült asszonyhoz, — nem lájott maga husz esztendővel ezelőtt Keresztúron?

— Nem volt a maga ura Szolnokon bebörtönözve?

— Ott halt meg szegény egyetlen fiammal együtt, — válaszolt sírásra fakadva.

— Ne sirjon, jó asszony. A férje csakugyan meghalt ott, de a fiát én megmentettem és felneveltem. A vőlegény a maga fia.

Csak a jót lássátok... Duschinsky huszti rabbi Palesztina felépítéséért

Duschinsky huszti orthodox főrabbi, aki néhány héttel ezelőtt Palesztinában járt, nem tud betelni a látottaktól és nyíjtan, az őszinte elragadtatás hangján nyilatkozik palesztinai tapasztalatairól. Az orthodox körökben nagy tekintélynek örvendő főrabbi a következőképpen nyilatkozott:

„A megboldogult Chajm Sonnenfeld rabbi tanácsát követve, aki kötelezővé tette, hogy Erec Jiszraelben csak a jót szabad látni: „Uré bitüv Jerusalamim“ bejártam a zsidók építette falvakat, városokat és kolóniákat s mindenütt csodálatosan szép s bámulatraméltó jót láttam. Ugyilátszik, Isten sem akart nekem rosszat mutatni, mert mindenütt csak szépet láttam. Különösen gyönyörű város Telaviv. ez a zsidók által épített s lakott csodaváros. Három ízben jártam ott s mindannyiszor szufolt Bethamidrasokat s még a déli órákban is meleg mikyét találtam. Sőt alkalmam volt egy, a nyílt uccán tartott mincha imában is résztvenni. A lelkes munkások között számos talmidé chacha mimot taláim. A „Jám Hámeláchnál“ dolgozó munkások akikkel hosszasan elbeszélgettem, mind drága, derek zsidók, akik szeretettel és a Tórá respektálól tisztelettel vettek körül. Lelkesedésük és rajongó szeretetük Erec Jiszrael iránt örökké felejthetetlen benyomást gyakorolt ráom.“

Ámde Duschinky főrabbi nemcsak barátj és bizalmas körben beszél egy erec jiszraeli tapasztalatairól, hanem a nyilvánosság előtt, a szószekekről is hirdeti Erec Jiszrael megújulását. Így az egyik drósejében, miután szeretetteljes hangon szólt az erec jiszraeli zsidóság életét a következő gyönyörű magyarázattal zárta szavaját:

Az „Uré bitüv Jerusalamim kol jumé chajéchu“ arra tani, hogy ne csak meghalni, de élni is odamenjünk, élni és építeni! „Uré Bonjim Levonechu“ pedig azt jejtenti, hogy az ottani gyerekeket, munkásokat és építőket a mi gyermekeinknek kell tekintisük. Ha azt megértjük s követjük, akkor „Sulajm al Jiszrul“, béke fog honolni Izrael felett...

Az asszony lerogyott a visszás érzések sulya alatt. A nevelőapja csak aztán beszélté el a körülállókknak a vőlegény megmentésének történetét.

— Abban az időben, ugy husz évvel ezelőtt, én külsországban laktam és igen eltávolodtam a zsidóságtól. Mit tettem, mit nem, azt nem fogom itt elmondani. Elég annyi, hogy egy bün terhével a lelkeimen, elzarándokoltam a káljai Szent férfiuhoz. Testben, lélekben öszszetörve, elmondiam neki az én bünömet. Ő szeliden végighallgatta és azt mondta: „Fiam, az Isten kedvel a megtéőket. A bünöd nagyon súlyos, vessél hát a mérleg másik serpenyőjébe egy kivételes jó cselekedetet és a mi Istenünk kegyelmes lesz hozzád. Egy jó hitem senyved most Szolnokon az adósk börtönébeni apró gyermekével együtt. Te gazdag vagy és rokonalan, eredj és szabadítsd ki őket a tñmlöcből.“

En azonnal indultam Szolnokra, de mégis elkéstem. A férfi aznap meghalt a börtönben, a börtön urai már azon tanakodtak, hogy a gyereket beadják valamj kolostorba. En azonban még aznap este — nem mondom, mi módon — a gyereket kimentettem és elvittem a káljai Szenthez és aztán menekütem vele el az én otthonomba. Csak serdülő korában küldtem ide vissza Magyarországra.

A rejtély megoldódott. A lelkek felszabadultak. A lakodalom persze elmaradt. De az egymásra talált család olyan örömmel töltte el helyete, hogy még a násznép unokái is regélnék róla.

HIREK

„Népünk“ cikkének utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Naptár 5692

Péntek Szivan 20. június 24.
Szombat Szivan 21. június 25
Heti szidra: כהעלוקה
Heti haftora: וני שמרו

Szombat kezdete:

üzlet bezárás 9.20
gyertyagyújtás 9.30
Istentisztelet kezdete 9.35
Szombat befejezése 10.40

FELHIVJUK ELŐFIZETŐINKET. *különbö sen azokat, kiket inkasszánsainknak nem áll módjukban felkeresni, hogy hátralékos előfizetési öszszgeinket számunkra haladéktalanul küldjék be. Kérjük olvasóinkat, hogy nehéz munkánkban támogassanak bennünket, hogy lapunkat akadálytalanul küldhessük a jövöben is címükre. A „NÉPÜNK“ kiadóhivatala.*

— Terjesztétek és szereztek előfizetőket az erdélyi zsidóság egyetlen független és legolcsóbb lapjának, a NÉPÜNK-nek. A NÉPÜNK-nek egyetlen zsidó asztalról sem szabad hiányoznia.

— Dr Fábán Béla tízéves képviselői jubileuma. Budapestről jelentik: Dr Fábán Bét, a kiváló fiatal politikus, aki a magyarországi zsidó közéletnek is egyik legaktívabb és legnépszerűbb tagja, 1200 terítékes banketten ünnepelte választókerülete tízéves képviselői jubileuma alkalmából. A monstre banketten Ujpest, Kispest, Pesterzsébet, Pestszentlőrinc, Rákospalota és Rákospiliget közönsége jelent meg. Tíz év óta tagja Dr Fábán Béla a magyar parlamentnek és tíz év óta képviseli választói legteljesebb bizalmára és megelégedésére ugyanazt a kerületet.

GROSS DÁVID
szalmakalaggyár
Satu-Mare, Str. Petru Rarez 35/37
Mindenféle kalaggyártáshoz szükséges fonatok és nyeranyagok raktára 58

— Zsidótemető, mint sportpálya. A szajonikii zsidótemetőt az elmúlt héten a „Herkulé“ görög sportszervezet elfoglalta és közelben épült hatalmas stadionjának munkálatait ide is kiterjesztette. A hitközség felszólította, hogy a sportszervezet haladéktalanul hagyja el a megszentelt területet, nem járt eredménnyel. A temető számos sírkövét az építómunkások, a sportszervezet utasítására lerombolták. Szalonkijában most az öszszes zsidó szervezetek céljese intézkedéseket tettek és köve telik a haróságoktól, hogy azonnaj távolítsa el a munkásokat a zsidótemető területéről és a jövőben biztosítsa a zsidótemetőt fokozottabb védelmet. A hatóságok ígérték tettek a zsidó hitközségek és szervezetek kéréseinek teljesítésére.

— Léna Bernstein zsidó repülőbajnoknő öngyilkosságát követett el. Amint a Havas-ügy nökség jelenti: Léna Bernstein, a távrepülés világbajnoknője, az elmúlt héten Biskrában hirtelen kimenetelü öngyilkosságot követett el. Léna Bernstein tettét gazdasági okok miatt követte el.

— A newyorki akadémia bátor lépése. Rövid és szűkszavú jelentés érkezett arról, hogy Newyorkban az orvosiakadémia visszautasított egy 200 ezer dolláros hagyatékat, amelyet azzal a kikötéssel lehetett volna az akadémianak kiszolgáltatni, ha az kötelezi magát, hogy az abból létesített alapítványok nem fognak zsidókat hallgatóik sorába felvenni. Az akadémia tá nácsa egyhangulag leszavazta a 200.000 dolláros hagyatékat elfogadását. — Amerikában a Klu-Klux-Klan hazájában biztatólag hat az akadémia határozata, amely kulturálisan reagált a vallásgyűlölet antiszemita kulturátlanságra.

— Zsidó vallásos intézmények Amerikában. Newyork. A vallásos zsidó intézmények szervezete a közelmúltban tartotta évi közgyűlését, amelyen igen jelentős számban jelentek meg az Egyesült Államok vallásos tényezői. A beszámolóik rendkívül optimistikus hangulatban történtek meg. A közgyűlés megállapította, hogy dacára a gazdasági válságnak Amerika területén az elmúlt évben több vallásos iskola és intézmény alakult. Ez időszerint 232 Talmud-Tóra iskola működik, amelyekben a többi vallásos iskolákkal egyetemben öszszesen 49.000 tanuló hallgatja a legrészgörubb orthodox szellemen vezető előadásokat. Ettől eltekintve 30 ezer zsidó fiatalember magánórákon részesül vallásos oktatásban.

— Agudista Chalucszövetséget létesítenek. Csernovitzból jelentik: A bukovinai Ceiré Agudasz Jiszrael országos szgvetsége e napokban megalakította az agudista chalucszövetséget. Az agudistachalucok egy bukovinai zsidó földbirkoznál nyertik meözgazdasági kiképzésüket, minek után a lengyelországi agudista chalucokkal együtt alljárnak s egy palesztinai agudista telepelyben helyezkednek el. A bukovinai chalucfarm Hager winizti rabbi felügyelete alatt fog állani.

— A cseh parlament a rituális vágatási tilalom ellen. Prága. Csehország területén az az utóbbi időben több ízben előfordult, hogy az egyes városok tanácsai önhatalmulag betiltották a zsidó rituális vágatást. A zsidó hitközség felső tanácsa az ügyben interveniált a kormány nál és a zsidó képviselők is szóváttették a parlamentben a törvénytelen rendelkezéseket, a melynek végül meg is lett a kellő eredménye, minthogy a kormány elrendelte, hogy a zsidóság rituális vágatása az ország egész területén szabad és azt semmilyen fórumnak nem áll jogába megtiltani. A Köziárságok alkotmánya minden vallásnak szabad kiélésj jogot biztosít és az ellen való vétéség ellentétben áll az alkotmány 122. paragrafusával.

Kitűnő כשר ארטר' házikoszt
kihordásra is nagyon olcsón kapható
Ugyanott lakás is bérelhető. — Cim.:
ösv. BERKOVITS MÁJERNÉ
ORADEA, Kapacinus-u. 19.
ajtó jobbra 14.

FÉRFISZÖVET különlegességek
bámulatos olcsó
leszállított árakban
Havas & Grünfeld
Engross
Endetail
posztóáruházában
Str. Avram Iancu (Kossuth utca 8)
Cégünk szolidaságról kérjük meggyőződni

— Az első jeschiva Délafrikában. Rio de Janeiroban az elmúlt héten nyitották meg az első jeschivát, amely vezetőjének Rabbiner Gurwitsch grodnói rabbit hívták meg, a ki már át is vette hivatalát. A jeschiva vezetőse kértet intézett a Keren Hatora Központjához, amelyben hivatozik a délafrikai szükös könyvviszonyokra és kéri, hogy a Keren Hatora a lehetőséghez mérten részesítse e tekintetben támogatásban az új jeschivát. A Keren Hatora természetesen magára vállalta a jeschiva könyvtárának teljes beszerzését és már utnak is indított egy nagyobb szállítmányt Rio de Janeiro felé. A Keren Hatora a további könyv és Talmud beszerzéseket ugy kívánja megvalósítani, hogy akciót vezet le a délafrikai jeschiva könyvtára érdekében.

— Aranyérel és az evvel járó béldugulás, repedés, kelés, gyakori vizelési inger, derekfájás, mellszorulás, szivdobogás és szerdülési rohamoknál a természetes „**Ferenc József**“ keserűvíz használata kellemes megkönnyebbülést eredményez. A belső bajok orvosai az igen nyhe hatású **Ferenc József** vizet sokszor minden napi használatra reggel és este egy-egy félpohárrnyi mennyiségben rendelik. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Zsidók — Albániában. Tiraana. Az ismert amerikai zsidó publicista Hermann Bernstein, aki néhány éve él az Egyesült Államok képviselőletében Albánia fővárosában és most nyári szünetere visszatért Newyorkba, nyilatkozott az amerikai zsidó sajtónak és többek közt a következőket mondotta: Albániában nincsenek vallási előítéletek. Öszszesen mintegy 100 zsidó család lakik itt, akik majdnem teljes egészében jobb módhan élnek. Az a néhány kis hitközség, amely Albániában van, át van hatva a zsidó nemzeti mozgalom eszméjétől. Nem messze az Albánia fővárosától nyugszik Szabai-Zwei a hírhedté vált zsidó álmessias.

— Minjan és kaddis a newyorki postahivatalban. A newyorki postahivatalnokok csodálatosképpen igen vallásosak több vallási intézményük s szervezetük is van. Többek között van Newyorkban egy „Jewish Postal workers welfare league“ (Magyarul: Zsidó Postások Vallásos Szövetsége) nevü szervezet is. Ez a szervezet nemrég engedélyt kért az igazgatóságtól hogy naponta istentiszteletet tarthassanak, miután a sok száz tag között minden napra akad legalább egy, akinek Jahrzeitia van és kaddist kell mondatnia. Kérésüket az igazgatóság teljesítette és így minden délután mincha időben egy a postahivatal épületében rendelkezésükre bocsájtott teremben öszszgyűlnek a zsidó postások és akinek éppen kaddist kell mondatnia, annak megadatik, hogy ennek a kötelességnek minjanal tegyen eleget. Természetesen azt is keresztülvitték, hogy a zsidó postások ünnepnapokon lehetőleg felmentessenek a munka alól, vagy legalább is részvehessenek az ünnepi istentiszteleten.

Kolozs gyógyfürdő
strandja, szalodája, étterme, gőzfürdője
ujjászületés. Pensió rendszer.
Streng orth. kóser konyha. 50% vasuti kedvezmény. — Bővebb felvilágosítással szolgál a kolozsi sósfürdő igazgatósága.
COJOCNA, Jud. Cluj.

Bucuresti
Fióközlet
Calea
Victoria
83 szám

MOBILA
ORADEAI MŰSZERESOK
SZÖVETKEZETE
P. REGINA MARIA
BEMER TER. 2.

Putolai
VEZETNEK

OLCSÓSÁGBAN
SZÉPSÉGBEN és
MINŐSÉGBEN

Birobidzsánban orosz muzsikok a zsidó hit őrzői

A zsidó telepek helyett, az orosz muzsikok tartják a szombatot, s imádkoznak fölülben

A szovjetországi vallásellenes zsidó kommunisták hivatalos lapja, a jidis nyelvű „Apikojresz” egyik legutóbbi számában elpanaszolja, mennyi nehézségbe ütközik a vallásellenes harc. Leírja, mennyi fáradságba kerül leszkotálni a zsidókat az imádkozásról talmudtanulásról, az ünneplésről és általában a vallás beartásáról.

Hosszas munka és fáradság után végre sikerült Birobidzsánban néhány extra kolóniát létesíteni az ilyen „felszabadított” zsidók számára. Ezekben a kolóniákban tényleg olyan zsidók élnek, akik már nem tartják a zsidó ünnepeket, nem imádkoznak fölülben, de mintha csak a sors irónikus játéka volna: helyettük keresztények, fajtiszta orosz munkások gyakorolják a zsidó vallás törvényeit.

Birobidzsánban és a határos tartományokban élnek oroszok, fajtiszta orosz muzsikok, a kik évtizedek óta nemcsak a szombatot tartják meg, mint az ismert „szombatosok”, de az egész zsidó vallást magukra vették, az hiségesen be is tartják a legfőbb vágyuk, hogy igazi zsidó környezetbe kerüljenek.

Midőn értesültek róla, hogy Birobidzsánban zsidók telepedtek meg, régi vágyukat látják beteljesülni; felkerekedtek s megindultak a zsidó telepek felé, hogy végre igazi szombatot, igazi zsinagógájuk legyen.

Jötték s látták, hogy zsidók jomkippurkor — akárcsak más hétköznapon — kimennek a mezőre dolgozni és senki sem gondol gondol sojchetre, sem zsinagógára... s borzasztóan csalózkodtak.

S mialatt az igazi zsidók szombaton és

ünnepeken dolgoznak, motorokkal szánták és társzekereket hajtanak, addig ők, a kis termetű, pirosarcu muzsikok talizsba burkolva imádkoznak és siránkoznak afelett, hogy Izrae igazi gyermekei elhagyták Istenüket...

Igy ir az „Apikojresz” kétségbeesve afelett, hogy nem tudják számítani a zsidó vallásosságát még a messi Birobidzsánból sem Mert lám, ha már sikerült az oroszok és ők veszik át halhatatlan zsidó hagyományokat.

A vallásszabadság eldorádója

Hollandia vezet a vallásszabadság tekintetében az egész világon. Néhány szemléltető példát sorolunk itt fel, amely élénk fényt vet arra a türelmes és megértő álláspontra, amellyel ebben az országban jöbök között a zsidó vallást is kezelik. Annak idején megírtuk, hogy karácsony este a királynő elhalasztotta a rádiószózatát, amikor felhívták a figyelmét arra, hogy a zsidóknak éppen péntek esti Isteniszteletük van és nem hallgathatják az uralkodó szavát.

A törvénykezés is hűen tükrözi vissza ezt a megértő felfogást. Mindazon zsidó kereskedők, akik szombaton zárva tartják üzleteiket vasárnap egész nap nyitva tarthatnak.

A törvény egész aprólékos dolgokra is ki terjed. Igy például, ha egy zsidó kereskedőnek péntek délután érkezik egy vagon áruja és az

A legszebb zománcéneji gallérokat tisztítja **KLEIN gőzmosóda** Str. Vlahuța 4. (Szent János-ucca)

ünnepe való tekintettel nem tudja azt már kiváltani, nem kell fekért fizetnie és ráér azt a hétfői napon elintézni. Megtörtént az is, hogy a királynő egy audienciára meghívta a zsidó főrabbit is, aki azonban levélben értesítette az uralkodót, hogy e napon nem tud más elfoglaltsága miatt elmenni. A királynő erre elhalasztotta az audienciát.

A zsidó katonák minden szombati napon teljes szabadságot kapnak. Sőt az egyik amsterdami ezredben köscher konyha is van. A téli hónapokban, amikor a korai sötétség következtében a zsidó katonák nem érkeznének be pontosan az istentiszteletre, a főrabbi intervenciójára omnibuszok szállítják egy fél órával korábban a zsidó katonákat a városba. Egy fővárosi zsidó lap éppen az elmúlt hetekben számolt be arról, hogy az előirásos keresztény ünnepeken kívül, a zsidó katonák még milyen ünnepi szabadság napokban részesülnek. Megtudjuk, hogy még azokon a napokon is, amikor a munka még a ritus szerint is megengedhető (pl. purim, tšib-beov) szabadságot kapnak a zsidó katonák.

A groningai egyetemre 7 zsidó professzort neveztek ki és gyakran megtörtént, hogy iskolai és gimnáziumi igazgatók és tanárok, ha azt kívényezték, szombati szabadságot kaptak, a nélkül, hogy ebből bármilyen legesekélyebb ok rányuk származott volna, akár a fizetésüket, akár előmenetelüket illetőleg.

Padlólakkok, polozkairtok, háztartási cikkek
mosó- és pipere-árak, kefe- és vegyjárak leg olcsóbb beszerzési forrása!
Pontos figyelmes kiszolgálás! — Szombat és ünnepeken zárva
Fülöp Ede
ORADEA, zsidó-ucca 14.

Heti glosszák

Kormányhalóságilag jóváhagyott antiszemita választási agitáció

Az antiszemita rugókonyságra jellemző, — hogy a Vajda-kormány kinevezését megelőzőleg elkezdették már a választási kampányt. Nagyváradon legelőször egy Kolozsvári-uccai hentes üzletből indult a harc. Ott jelent meg már hetekkel ezelőtt egy zsiros papírra felrajzolta a hirhadt horogkereszt, alatta pedig Cuza program ja következett. Megtudtuk ebből, hogy a románok Istene áldotta meg a professzor ural ezt az elnyomott országot, hogy megmentsse a kereszténységet a zsidó tőke és uszora szentes áradatától. Ekcs szóval hívja fel ezután a keresztény polgárokat, hogy támörüljenek Cuza zászlója alá, a zsidó kizsákmányolás megsemmisítésére. Ez van egyrésztől. Nem nagyon veszeljes és nem nagyon eszbitő. Legfeljebb csak mosolygásra készteti az értelmes keresztényeket. De ki mondja azt, hogy Romániának csak értelmes polgárai vannak? És ki mondja azt, hogy ez a személt vernomológia nem talál sokak lelkében talajra?

Mindéz azonban csak kisebbik része annak, amit mondani akarunk. Mert a nagy küzdelem a regtban folyik és nem utolsó sorban a Bánáthban is, ahol csak nem régen kötötték meg a szász hitleristák Cuzáékkal az egységfrontot. Itt tombolja ki magát legjobban a választási harc. Ha azt az usztást és beestelenséget, amit Cuzák alkalmaznak, lehet-e egyáltalán „harcnak” nevezni. Néhány napja, hogy a királyi palota körül is megjelentek az antiszemita falragaszok Szemermedlenül tájrák fel a legmagasabb méltóság előtt is programjukat. Mert nem kell tartaniok attól, hogy az alkotmány paragrafusait rajtuk is alkalmazni fogják. Vajda ugyan megbízásá akalmával kijelentette, hogy az állam biztonsága céljából nem fogja megengedni a szélsőségek választási küzdelmét sőt a szabotosságr ked végt meg részletzte is, ugymond, a jobb és baloldali szélsőségek harcát.

Hogy Vajda nem beszél felelőtlenül, azt bizonyítja országpszerte a rendőrség preventív intézkedése, amely a baloldali mozgalom vezetőit előzetes letartóztatásba helyezte. De mi történik a jobboldali agitációval? Az usztással? A propagációval? A zsidó nagytőke elleni harcval? Ez nem veszeljes talán?

Ez alkalmas az ország külföldi presztizsének megóvására? Vagy a belső biztonság miatt szükséges? Gondolja Vajda miniszterelnök ur, hogy ez nem meríti ki a belső rend felforgásának kritériumát? Kérdzhetnénk még egyet-mást a miniszterelnök urtól a jobboldali agitáció kapcsán, amely tagadhatatlanul közel áll hozzá. Nem is ezt akarjuk mi a szemére vetni. Hiszen ez igazán világ felfogás dolga. De joggal appellálhatunk a programjához, amit nem tartott be. És joggal appellálhatunk ahhoz az ugynevezett gyulafelhárvári programhoz is, amely ugyancsak ellentét-

ben van ezzel a választási gyakorlattal. Summásummárum, a miniszterelnök ur nem tartotta be a szavát. És ez ország választó polgársága igr nem nagy bizalommal tekint a Vajda-Voevod féle „szabad” választások elé.

Néhány megjegyzés a NIB üléséről

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség nagy intőzépizottsága ülést tartott Kolozsvárott. A bizottság, amelyet röviden „szakkörökben” NIB nek neveznek, már sokszor tartott gyűlést az utóbbi 14 év alatt a működése mindenkor eredményes volt. Most is feltárta minden jóézésű cionista és mizrahista szíve bánatát. Elmondották, hogy mit kifogásolnak és mit nehézményeznek a temesvári központnál. Elmondották, hogy Verme Ernő elnök koncepciózus „külpolitikai” munkája mellett, aki egy nagyon elfoglalt ember és künő cionista nem tud annyi időt szentelni annak, hogy ő maga itt Erdélyben helyiségről-helyiségre járva menjen szervezni. Igazságtalanság volna kívánni is tőle, hogy ezt tegye. Mert ez a Szövetség főitkárának volna kötelessége. De először is nincsen főitkár, aki megszervezi a központot. A 13 esztendő circulus viciozus. Ezen Temesvár sem tudott segíteni, pedig azt hitük, hogy fog tudni. Az alapok jtkárainak munkáját nem akarjuk ezuttal bíralt tárgyává tenni, de a NIB-nél számosan megtejték. Léyezés eredmény volt a Phönixel kötött szerződés ratifikálása, amely végre megvalósíthatóvá teszi a kolozsvári zsidó kulturház alapjainak letételét. 360 ezer lei készpénz olyan összeg, amely fundamentuma lehet egy nagyszerű Kulturház későbbi ki-

A Zsidó Párt erdélyi tartományi vezetősége döntött a jelölések fölött

Erdély zsidóságának osztatlan érdeklődése várta a Zsidó Párt erdélyi végrehajtó bizottságának vasárnap Kolozsváron megtartott ülését. Erdélynek minden megyéjéből az ülés fontosságának tudatában sereglettek össze a delegátusok. Dr Fischer József tartományi elnök délután 7 órakor nyitotta meg az ülést s az igazolások megtörténte után kezdetét vette a napirenden szereplő nagyjelentőségű kérdések letárgyalása.

Dr Klein Miksa ügyvezető ajelnök behatóan ismertette a Zsidó Párt mai szervezeti és erkölcsi helyzetét, megállapítja, hogy a Párt igen kedvező kilátásokkal veti magát bele a választási harcba. Minden reményünk meg van arra, — mondotta — mandátumaink száma jelentős mértékben emelkedni fog s a kedvező körülmény szerencsés összejárásása esetében számíthatunk parlamenti képviselőtünk többszörösére való emelkedésére is. Felkészültségünk legerősebb tényezője az az általános lelkesedés, melylyel az összzsidóság, a pártvezetőség és a par-

építésének örömmel vette tudomásul a NIB, hogy a Kfar Gideon kolonia, amelyen 20 erdélyi család él, rövid idő múlva szanálva lesz, olyképen hogy a szintén elintézés alatt álló Cur Salom mellett fognak kapni narancsokra alkalmas területet.

Még csak néhány külsőségről akarunk beszámolni. A NIB. ülés a református kollégium zenetermében ülésezett. Kintről behallatszott a vig Wzo-ünnepej jármája (fenomenális erkölcsi és anyagi eredmény, tisztán marad körülbelül 100 ezer lej a KKL.javára, az agilis aszszonyok jóvoltából), benn a teremben Verme formálisan a zongoránál ült és ott adta meg az „alaphangokat”, amely az ülés felett dominált. Dr Szegő Ernő elnököl jóakarattal, de kissé vontatottan, azután dr Halberg Gyula Beszterce, elnököl az éjeli ülés alatt, irónikusan és szellemesen, amire jó zicereket adott az agilis, de naiv dr Weisz Fülöp, a palesztinai kinevezetlen főkonzul. Koffler Mőzesben Szigetről, több volt a jóakarát, mint a precíz szővegezés, Ráth Efraim szépen beszélt és okosan. Dr Krémer Ármin és dr Szőnyi Géza kitünő érvekkel s a verzátus emberek felkészült-ségével boncolgatták Temesvárt, Dr Fischer József, amíg a NIB. ülésen volt, ragyogóan okos és alapos beszédekert tartott.

Legnagyobb baj volt, hogy a NIB. és a Zsidó Párt végrehajtóbizottsága egyidőben ülésezett és amhez hozzá kellett szokjunk, „egy mandátum szebben beszél, mint a legpanaszko-dóbb palesztinai levél”, ott volt a harc s tülekedés, mely érthető is azok előtt, akik ismerik a politikai pártok megbeszéléseinek boszorkánykonyháját.

lamenti klub oly rövid idő alatt kifejtett öntudatos és eredményes tevékenységét honorálja.

—Vigdorovits Izso, a Párt pénzügyi bizottságának elnöke ismerteti azokat a súlyos körülményeket, melyek a Párt alaposab b beszervezését anyagi szempontból eddig gátolták. A zsidóság részéről most nagyobb pénzáldozatra reflektál a Párt, mert a választási kampány és a listák letétele óriási anyagi megterhelést jelentenek és a szükséges penzalapok felhozatalá csakis a Párt tehetősebb agjainak áldozatkész-ségével válik lehetségessé.

A megyei tagozatok képviselőinek hozzájárulása után a napirend utolsó pontjaként a kiküldött öttagú bizottság beérteszti javaslatait a jelölésekre nézve. Hosszu és alapos vita után, amí a nagyjelentőségű kérdést minden oldalról megvilágította, a következő jelölések fölött döntött a végrehajtó bizottság:

Alsófehérmegye: dr Fischer József, Arad-megye Adjer Tibor. Brassómegye dr Ritter Sámuel. Hunyad: Dr Szegő Ernő. Kisküküllő: dr Klein Miksa. Kolozs: Dr Kertész Jenő. Máramaros: Dr Fischer József. Maros: Dr Czitrom Béla. Naszód: Dr Halberg Gyula. Szatmár: Dr Fischer József, dr Klein Miksa. — Szeben: Dr Fischer József. Szilágy: Dr Kertész Jenő, dr Kertész Samu. Temes-Torontál: Dr Ligeti Sámuel. Torda: Dr Reich József. Udvarhely: dr Kálmán József.

A bukovinai megyékben az erdélyi vezetőség részére fentartott helyekre: Lapusnamegye: Dr Klein Miksa. Radautmegye: dr Ligeti Sámuel. Sterojinetmegye: dr Marton Ernő.

A többi megyék listavezetőinek kijelölését a tartományi vezetőség a megyei párelnöksé-gekre bízta. Ezután dr Fischer József elnök az ülést bezárta.

HIRDESSEN A NÉPÜNKBEN!

Fehér szalma és filc kalapok
rendkívül olcsó árban

Fehér sapkák a legújabb formákban nagy választékban
olcsó árban

szalma salon

STR. PRINTUL CAROL 1.
(KATHOLIKUS KÖR MELLETT.)

BUZIÁS GYÓGYFÜRDŐ (ROMÁN NAUHEIM)

páratlan szénsavas radioaktiv sós-vasas forrásvezlekkel

Biztos gyógyhatású szervi, elhízásos, érlelmeszesedés szív- és vérkeringési zavaroknál, vesebaj, vérszegénység, izomcsúsz, hólyaghurut és kimerülésszerű idegesség esetén.

Női betegség a változatos zavarok, fertőző betegségek, mérgezők nyomára fellépett idegbajok (Tabes etc.) esetében legjobb eredménnyel.

Természetes szénsavas sós-vasas fürdők, ivókurák, szakszerű orvosi kezelés kintinó konyha, elsőrendű szállodák, diétás penziók mérsékelt árákkal.

Uj modern napfényes stranddal. — Fürtőidény május 15-től október 1-ig.

Prospektust, felvilágosítást szívesen küld:

MUSCHONG BUZIÁS GYÓGYFÜRDŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Fürdőgazgatóság, Buziás, Bánát.
Az idén minden olcsóbb mint tavaly!

Legszebben, legolcsóbban fest, tisztít I. Y. O.
Oradea, Uri-ucca 4. (Royal-kavéházal szemben) és Uri-ucca 34. :: Telefon 8-53.

RÖVID HIREK

HAIFA. A Hádár-Hákármel negyedben öröndetes aranyú építkezésekről érkezik újra lentés. Az 1930—31-es évben összesen 472 új lakószoba épült Haifának, ebben a negyedévben hozzávetőlegesen 65 ezer palesztinai font befektetéssel.

KOWNO. Litvániában tovább tart az állami antiszemitizmus. Legutóbb a kownói zsidó rendőrfőnökök mentették fel állásából, aki már 12 éve dolgozik hivatalában.

BERLIN. A legutóbbi népszámlálás adatai szerint Jugoszláviában 79,800 zsidó lélek él, a mely jelentős emelkedést mutat az 1921-es népszámlálás 64,159 zsidó lélekszámával szemben.

LONDON. A londoni zsidó lapok visszaemlékezéseket közölnek arról, hogy most mulót el 100 éve a kanadai zsidóság emancipációjának. Több évszázados parlamenti viták előzték ezt meg és 1832-ben törvényesen be is iktatták. Ez idő óta ülnek a kanadai parlamentben zsidó képviselők is.

BERLIN. Az elmúlt héten négy temetőgya lánás történt ismét a biradalom területén. — Rhens-ben a zsidó temetőben 4 értékes sírkövet döntöttek ki. A tetteseknek nyoma veszett. — Westenburg közelében lévő Gemüdenben a régi zsidó temető 19 sírköve közül 12-öt összetörték. A tetteseknek nyoma veszett. — A vachaj zsidó temetőben, ahol évszázados sírkövek állanak a horogkeresztesek szörnyű rombolást rendeztek. A tetteseknek nyoma veszett. — Reiselbergben stb. stb. A tetteseknek nyoma veszett

— A „veszélyes” tíz parancsolat. Az érdekesek és végletek hazájában, Amerikában történt az egyik newyorki iskola bizottság ülésén. Arról volt szó, hogy az egyik tanácsag indítványt tett arra, hogy vezessék be a newyorki iskolákban legalább hetenként egyszer a tíz parancsolat felolvasását. Az előadó azzal indokolta „különös” kívánságát, hogy Amerika területén igen elszaporodtak a bűnözések és ez ellen ezt a módot is meg kell ragadni, hogy a gyermekek lelkéből kiöljék a bűnös indulatokat. Az összes felekezetek és világnézetek képviselői hozzászóltak az indítványhoz. — Élénk feltűnést kellett, hogy a zsidó érdeket képviselő rabbi volt elsősorban ellene a javaslatnak. A rabbi jó ismerője az amerikai viszonyoknak és a következőképpen érvelt: „Ha a bizottság elfogadja ezt a javaslatot, módot nyújt arra, hogy az Isten, Budha, sőt ateista vallások és világnézetek is követeljék a maguk elvi szakaszainak iskolákon keresztül való terjesztését. A newyorki banditák ellen nem a tíz parancsolat utáján kell harcolni, hanem erős rendőrséggel.” A rabbinak az a további fejtegetése, hogy a kereszténység tanításai különben is elvi ellentmondásban vannak a tízparancsolattal, minthogy hármas istenséget imád (atyá, fiú és a szentlélek) ugyancsak szenvedélyes vitát váltott ki. A vita azonban akkor érte el kulminációját, amikor az egyik nő tagja a bizottságnak, aki a Nemzeti Bizottság Ligájának megbízásából ült a tanácsba, élesen állást foglalt a tíz parancsolat ötödik rendelkezése ellen, amely szó szerint így hangzik: Ne ölj! A Nemzetvédelmi Liga képviselője kijelentette, hogy ez aljas pacifista propaganda, amellyel harcolni kell minden erővel. Az egész javaslat egy kommunista műve lehet, aki alá akarja aknázni a hazafiaságot és nemzeti bizottságot csökkenteni azzal, hogy megtámasztja a gyermekeknek, hogy kezet emeljenek a betörőkre és ne öljék meg támadóikat. Summa summarum: a tíz parancsolat hetenként egyszeri felolvasását nem szavazták meg.

Zsidó humor

A MINDENHATÓ KÉT EZREDE

Egy rabbi felszólított egy gazdag, de fukar embert, hogy járuljon hozzá a súlyos válságba jutott palesztinai intézményekhez. Azonban a gazdag ember képmutató arccal felelt, hogy ő bizony hathatósabban járul hozzá Erec Izrael felépítéséhez, mert minden napon ájtatosan mondja el az imát:

„Es lássák szemünk, midőn visszatérsz Cionba irgalommal!”

A rabbi erre így felelt: Mikor a világháboruban, mint tábori lelkész szolgáltam, érdekes eset foglalkoztatta a hadbírótságot. Egy katoná elszökött az ezredből, keresték, végre ráakadtak. A katoná ugyanys egy másik ezredhez szökött és ott teljesített szolgálatot. Nagy vi-ta támadt a hadbírók között, vajjon szökevénynek minősíthető-e vagy nem. Hiszen mégis teljesített némi szolgálatot csak más ezredben. A hadbírság mégis szökevénynek nyilvánította, mert ha a felsőbb hatóságok őt egy bizonyos ezredbe szolgálati telre osztották be, nem szabad önkényesen egy másikhoz átszöknie.

— Uram — mondta a rabbi a fukar embernek. Istennek két ezrede van ezen a világon. Az egyik a gazdagok ezrede, azoknak az a szolgálati telük, hogy jótékonyt gyakoroljanak, a másik a szegény emberek ezrede, akik nem tehetnek egyebet, mint hogy imádkoznak. Őnt Uram, mondta a rabbi, az isteni Gondviselés a gazdagok ezredébe sorozta, hogy pénzzel teljesítsen szolgálatot, de Ön kivonja magát ezen szolgálat alól és átszökött a másik ezredbe és csak az olesó imával akarja törleszteni kötelességét és adósságát. Tudja meg, hogy bünt követ el, az imájának csak akkor lehet fogamatja, ha előbb áldozatot hoz, sőt vigyázzon, hogy Isten végleg át ne helyezze ebbe az ezredbe, a melynek szolgálati módját Ön most önként választja.

KISSÉ MESSZE MENTEM...

Holdhejm Sámuelnek, a híres reformernek halála előtt megbetegedett a lábai. Maga jegyezte meg: „Ugy látszik kissé messze mentem...”

BETEG IZRAEL

Hirsch Sámson Rafael, frankfurti rabbi szokta mondani: „Amióta a rabbi doktorok, be teg Izráel!”

Művészi perszázonyegyek, szövött gobelinek, külföldi fonalak

Schulhof Emilné

„Orient” Szövőművészeti iskola

Oradea, Strada Episcopul Ciorogariu No. 17.

Videki rendelések utánvétel gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

AKI NEM UTAZHAT FÜRDŐBE, egy oldó és levezető ásványvíz ivókurára, használja az Igmándi kurát otthon, amely minden évszázban jelentős sikerrel pótolja a költséges fürdőző kurákat.

Idei égetésü

1-ső osztályú kitünő minőségű nagy dimenzióú

saját igán is házhoz szállítva ismét kapható JUTÁNYOS ÁRBAN

WASSERSTROM téglá és cserépgyárában

TELEP: STR. MINELOR (Bánya-sori villamos végállomásnál).
IRODA: STP. IOSIF VULCAN (Szinház-ucca) 4.

Mozi

HEYMAN SZINKÖR

Péntek, szombat, vasárnap, hétfő: Greta Garbo nagy filmalkítása: INSPIRATION. — Előadások kezdete hétköznapokon fél 6, fél 8 és 10 órákor, szombat és vasárnap elsőelőadás fél 4 órákor, olesó helyárakkal.

VÁROSI SZINHÁZ MÜSORA

Péntek, szombat, vasárnap: GYÖZEDELMEK KARAVAN.

FILMPALACE — FILMTERRASSE

Péntek, szombat, vasárnap: MEGBECS-TELENITVE. — Tonin Eyk, Albert Bassermann, Hans Adalbert, Schlettov.

PRIMARIA MUNICIPIULUI ORADEA

Serviciul Economic No. 13769—1932.

PUBLICATIUNE

Se aduce la cunostinta generala, ca in ziua 27 Iunie 1932, ora 10 a. m. se vor primi oferte inchise si sigilate in sala de sedinta a Primariei Etaj I. cam. I. pentru asigurarea automobijului de salvare al Municipiului. Pentru amanunte si primirea conditiunilor referitoare se va consulta dosarul care se gaseste in biroul Serviciului Economic Etaj I. camera No. 26.

Oradea la 16 Iunie 1932.

Primarja Municipiului Oradea

Tipografia CICERO könyvnyomda, Oradea
Str. Príncipele Mihai (Gerliczy u.) 2, sz.

TAKARITÁSRA

festék-, lack- és keféáru-
talamint a világhírű „Express“
poloskairtót és „Express“
Magasfényt, mely butorát
újja varázsolja; legolcsóbban

csak **STERN S. ENDRE**
kefégyáros és festéknag-
kereskedőnél szeresheti be

ORADEA
Strada Nicolae Iorga (Zöldfa-ucca) 10
Telefon 578

A vese, hólyag, epe gyomor-
bántalmak egyedüli biztos
gyógyszere a

PAPTAMÁSI
„Lithynia“
GYÓGYVIZ

Kapható mindenütt.
Központi lerakat: O R A D E A,
Str. N. Filipescu 23. Telefon: 176

FALITÉGLA

TELEP: STR. MINELOR (Bánya-sori villamos végállomásnál).
IRODA: STP. IOSIF VULCAN (Szinház-ucca) 4.

ELSŐRANGU URI ÉS NŐI RUHAFAZONOK, VEGYTISSZITAS MINDEN E L F O G A D H A T Ó Á R B A N

BÍRÓ SZABÓSÁGÁBAN Szilágyi Dezső-u. 12 készülnek

Egy férfi vagy női ruha szakszerű vasalása **25 Lei**

IV. ÉVF. 27. SZ.

ÁRA 5 Lei

Taxa postale plătite în nume-
rar Ordin No. 88,282—1931.

Oradea, 5692 Szivan 27.
1932 július 1.

NÉPÜNK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
ORADEA
Strada Teatrului No. 4.

ZSIDÓ HETILAP

Főszerkesztő Felolós szerkesztő
WASSERSTROM SÁNDOR LEITNER ZOLTÁN

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Belföldön: Egész évre hitközségnek és vállalatoknak 500 Lei magánosoknak 250 L., félévre 130 L., negyedévre 65 L. Külföldön 2 Dollár, Kc. 75 15, S. 19. Dinar 120.

Eza Treuga Dei?

Azt kérdezzük magunktól és azt a jövődől, hogy az aminek eső alapköveit most lerakták Nagyváradon, olyan fundamentum-e, — a melynek anyaga kibírja az idők viharát? Egy „frakció” került be a Zsidó Pártha és nem sértésnek szánjuk, ha azt vagyunk bátrak kérdezeni elsősorban önmagunktól, hogy ez a békekötés vajjon Isten-béke, vajjon Treuga Dei lesz-e? vagy csak gyarló emberi kezek munkája. A váradi főrabbi intenciója nemes és áldozatos, de kérdés, hogy eredményes lesz-e?

Az ellentéték igen mélyrehatóak és sok lemondásra és nagy önuralomra volt szükségük azoknak, akik egy magasabb cél érdekében számos olyan evri kérdésnél kellett áldozatot hozzanak, amelyeknél egy hiték, hogy a hur partjánásig feszül.

Mindenek után azt kérdezzük elsősorban önmagunktól és azután a jövődől, hogy érdemes-e meghozni a sok áldozatot azért, hogy a Békét szolgáljuk vele s vajjon ez a béke a lelkek békéje lesz-e, vagy csak érdekképviseletek fegyverszünete?

E percek nem tudjuk, hogy mi hoz a jövődől. A politika kohója forr s minden oldalról felhangzik az összefogás szükségességének hangsúlyozása. Nem tagadja senki, hogy veszedelmes időkben élünk és a viharos időben össze kell fogjunk. De nem riadt nyáj módjára, összedugott fejekkel és vékony kerítéses karámban, hanem tudatában annak, hogy az összefogás erőre ad kifelé és befelé egyaránt.

Treuga Dei! Ennek jegyében és ennek hangsúlyozásával sok otyasmi történt az utóbbi napokban Nagyváradon, amelynek kihatása kellenegyen az egész erdélyi zsidóság további összefogására. Vajjon be fog-e ez következni, — vajjon nem-e jönnek „északról” újabb sötét felhők, amelyek elhomályosítják ezt az új „felkező nap”-ot, azt nem tudjuk ebben a pillanatban.

A választások előtti hangulatban nem akarunk inneprontók lenni s nem akarunk a Treuga Dei hiányosságaira rámutatni. Most jun. 17-ike előtt vagyunk, amelynek érdekében még hinniük is kell a békében. Egymástól távolálló világnézetűek és divergáló érdekek között mi hinniük kell a Treuga Dei-ben és ennek jegyében hívjuk fel Erdély zsidóságát az összefogásra.

ZSIDÓK! Ne feledkezzetek meg róla, hogy kötelességetek szavazati jogaitokat gyakorolni Válsátok ki idejében szavazati igazolványotokat!

Nagy viharokra van kilátás a Félix-fürdői Központi Iroda választmányi ülésén

A csendes és vendégektől nem sokat zaklatott Kies bihari fürdőhelyen, ahol a sántikáló emberiség meggyógyulást keresni, sok mankót igénylő kérdések akar meggyógyítani a július 6-iki gyűlésen a Központi Iroda. A féljérfürdői gyógyvinnél is sokkal forróbb kérdésekről fogunk tárgyalni. Nagy összecsapás készül a különböző érdekképviseletek között, mert hiszen mindenkinek eleget tenni senkinek tud és ami az egyik frakciónak jót, a másiknak valódi vagy vélt sérelmet jelenthet.

A választmányi ülés első és legfontosabb tárgya, állásfoglalás az országos politika kérdésében. Felmerül a nagy kérdés, amely már régen izgatja a hivatalos ortodoxiát. Vajjon menjen-e együtt a cionisták által kezdeményezett és alapított Zsidó Párttal, vagy keressen más orientációt? Vajjon odakösse magát egyik, vagy másik román pártba, vagy legyen-e passzív, mint a hivatalos ortodoxia?

A nagyváradi ortodoxia már példát mutatott arra, hogy lehet egység is, a nagy széthúzásban. Kissé túlzással azt mondhatnók, hogy „messiási idők” azok, amikor már ott tartunk, hogy egy gyékényen áruhája a politika színes üveggyöngyeit, a szélsőjobboldal, — a cionista ballal. Amikor már azt a „történelmi” eseményt rögzítheti le a fotografus, hogy dr Fischer Jó-zsef képviselővel az élén, a cionisták és agudisták karonfogva ajánlják fel a mandátumot a nagyváradi főrabbinak. Messiási idők azok, amikor Fuchsz Benjámin rövid programbeszédet mond és az egységről prédikál, amelynek érdekében meghozza ezt az áldozatot. Nagy az öröm a váradi Izraelben, mert bizony, nem kicsiség az, ami most történt. Egy nagy ölelkezés ez, a mely előreveti dicső árnyékát annak a megértésnek, amely bizonyára az idők végtelenjéig, de legalább a decemberi hitközségi választásokig fog tartani. A nagyváradi zsidóság példát mutatott, de hogy ez az összefogási példa ragadós lesz-e, azt csak július 6-án fogjuk megállítani a féljérfürdői lotuszvirágok tövében. Vajjon a váradi zsidóságnak ezt a nagy összefogását azzal fogja-e honorálni a chasszidizmust képviselő csoport, hogy szintén a Zsidó Párt mellett nyilatkozik majd meg, vagy pedig továbbra is negligáló magatartást fog tanusítani, a Zsidó Párttal szemben. Nagy harcokra van kilátás a július 6-iki választmányi ülésen, mely a politika körül fog forogni. Két csoport fog harcolni egymással, és hogy melyik fog győzni, az a körülményektől és felvonuló erők csoportosulásától függ.

A végrehajtóbizottságnak nagy feladattal kell megbirkóznia akkor, amikor a Vlád-féle kultusz törvény végrehajtási utasítása kerül majd tárgyalás alá. Nem szabad szemelőt néveszteni, hogy a nemzeti parasztpárt uralmának köszönhető a nem sok jót jelentő kultusz törvény, amelynek még ma sincs végrehajtási utasítása. A Központi Iroda, hála Wézel Albert főrabbi agitálásának, már megtette észrevételeit a végrehajtási utasítással kapcsolatban és a részletes memorandumot el is juttatta illetékes helyre. Hogy ez a nagyhorderejű kérdés valóban általános meglepedésre intézessék el, ahhoz az egész ortodoxia egységes állásfoglalása szükséges és erről is tárgyalni fog és tárgyalnia is kell a féljérfürdői értekezletnek.

szönhető a nem sok jót jelentő kultusz törvény, amelynek még ma sincs végrehajtási utasítása. A Központi Iroda, hála Wézel Albert főrabbi agitálásának, már megtette észrevételeit a végrehajtási utasítással kapcsolatban és a részletes memorandumot el is juttatta illetékes helyre. Hogy ez a nagyhorderejű kérdés valóban általános meglepedésre intézessék el, ahhoz az egész ortodoxia egységes állásfoglalása szükséges és erről is tárgyalni fog és tárgyalnia is kell a féljérfürdői értekezletnek.

Véresre verték a megtámadott zsidók Thiginában a vasgárdistákat

Bukarestből jelentik: Thiginába a választási propaganda céljából minégy százfőnyi vasgárdista érkezett. A vasgárdisták azzal kezdték működésüket, hogy az uccán egy békésen haladó zsidót elfogták és ücszvertek. A szerencsétlen ember segélykiáltásaira a városka zsidó ősszvervődek és nekik támadtak a vasgárdistáknak.

Nagyon megverték a vasgárdistákat, akiknek az volt a szerencsésük, hogy a rendőrség segítségükre sietett és felvittek őket a rendőrségi épületbe. Ejszaka tudtak csak elmenni a városból. A vasgárdisták sérelmüket táviratban közölték a királlyal, a belügyminiszterrel és a miniszterelnökkel.

H

A mi sorsukon csak egyedül magunk segíthetünk. Es senki más. A mi sorsukon csak azok javíthatnak, akik egész valójukban átérzik ennek közösségét s viselését. Ezért indul önálló listával a Zsidó Párt a választási küzdelemben. Senkinek nem akarja magát elkötözteni, senki másnak a vállán nem akar képviselőnek juttatni a parlamentben, hanem kizárólag és egyedül a zsidó nép erejéből, a zsidó nép akaratából és bizalmából, hogy minden teherjét és nyug nélkül emelhesse fel szavát ennek a népek oty. a hol az ország törvényeit gyártják.

A közös zsidó sors diktálta az önálló zsidó politikát és az önálló zsidó lista szükségességét. Ma minden zsidó részese ennek a sorsnak és ma inkább, mint valaha, kell hogy tiszta lelkiismeretűre hallgasson minden egyes zsidó, aki ebben az országban él és itt még élni akar.

A kamarai szavazatlisván tehát minden zsidó a fenti jel alatti listára köteles „voáj”-ját le adni!